

BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453)

- 7) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki;
- Hıristiyanların can ve mal güvenliğini sağlama
 - Dinsel hoşgörü ve adalet politikasını uygulama
 - Bölgeye Anadolu'dan getirdiği göçebe Türkmenleri yerleştirme
- uygulamalarından hangilerinin, bölgedeki hakimiyetini güçlendirme amacına yönelik olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I, II ve III E) I ve II

- 8) Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kısa sürede gelişmesini sağlayan etkenler arasında gösterilemez?

A) Komşularının siyasi kargaşa içinde olması
B) Merkeziyetçi bir devlet anlayışına sahip olması
C) Doğudan gelen Türkmen göçleriyle nüfusunun artması
D) Halkın bir bölümünün Hıristiyan olması
E) Düzenli ve güçlü bir ordu kurması

- 9) Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'ndeki,
- Türkmenlere yurt bulmak,
 - toprak gelirlerini artırmak
 - Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak
- hedeflerinden hangilerinin, sınırlarının batı yönünde genişlemesine ortam hazırladığı **sa-
vunulamaz?**

A) Yalnız III B) Yalnız II C) Yalnız I
D) I ve II E) II ve III

- 10) Aşağıdakilerin hangisi Osmanlı Devleti'nin bağımsız bir devlet haline geldiğinin **en belirgin göstergesidir?**

A) Medreselerin yapılması
B) Ordunun kurulması
C) Hükümdar adına para bastırılması
D) Dış ilişkilerin yoğunlaşması
E) Divan kurumunun oluşturulması

- 11) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda izlediği politikalarından biri **olamaz?**

A) Rumeli'de egemenlik kurmak
B) Hıristiyan halktan orduda yararlanmak
C) Halifeliğin merkezini Bursa'ya taşımak
D) Bizans Devleti'ne son vermek
E) Tımar sistemi ile üretimde artış sağlamak

- 12) Gayrimüslimlerin yaşadığı topraklar üzerinde İslam inancının yayılması ve güçlendirilmesi amacıyla yapılan seferlere "cihat" adı verilmiştir. Buna göre, Osmanlı Devleti kuruluş dönemiyle ilgili olarak verilen aşağıdaki olaylardan hangisinin cihat anlayışıyla ilgisi **yoktur?**

A) Bursa'nın fethedilmesi
B) İstanbul'un kuşatma altına alınması
C) Haçlı birlikleriyle mücadele edilmesi
D) Balkan topraklarının ele geçirilmesi
E) Timur'la mücadele edilmesi

- 13) Karesi Beyliği'nin Osmanlı Devleti'ne bağlanmasıyla,
- Rumeli'ye geçişin kolaylaşması
 - Osmanlı denizciliğinin gelişmesi
 - Osmanlı sınırlarının genişlemesi
- gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I, II ve III C) I ve II
D) II ve III E) Yalnız III

- 14) Osmanlı kuruluş döneminde, aşağıdaki yerlerden hangisinin alınması sonucunda Haçlı birlikleriyle mücadele yoğunlaşmıştır?

A) Edirne B) Ankara C) Bursa
D) İznik E) Bilecik

- 1) Osmanlı Devleti'nin doğusunda güçlü bir devlet kuran Timur, güçlü bir Osmanlı Devleti yerine, parçalanmış ve kendi egemenliğini tanıyan devletler istiyordu. Bu doğrultuda, Anadolu'ya girmiş ve Osmanlı Devleti ile Ankara Savaşı'nı yapmıştır.

Buna göre Ankara Savaşı'nın;

- I. Anadolu Türk beyliklerinin yeniden kurulması
- II. Osmanlı ülkesinin Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında paylaşılması
- III. Osmanlıların, İstanbul'u fetihlerinin gecikmesi ve batıya yönelik seferlerinin durması

sonuçlarından hangileri, Timur'un yukarıdaki amacına ulaştığının kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) Yalnız III E) Yalnız II

- 2) Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde, Anadolu ve Rumeli'deki topraklarını yönetirken, Rumeli'nin bayındırlığına daha çok önem vermiş; bu bölgeye çok sayıda eser kazandırmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu yolla;

- I. Rumeli halkına Osmanlı yönetimini benimsetmek
- II. Rumeli'deki sosyal ve kültürel teşkilatlanmayı güçlendirmek
- III. Balkanlarda Hıristiyan birliğini sağlamak

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 3) Orhan Bey Dönemi'nde, Osmanlı Devleti'nin en önemli yönetim organı olan divanın temelleri atılmış ve ilk vezir tayini yapılmıştır. Yaya ve müslem adıyla ilk düzenli orduların da oluşturulduğu bu dönemde şehirlerde ve kazalarda, halk arasındaki davaların görülmesi için kadılar görevlendirilmiştir.

Bu gelişmelere dayanarak;

- I. Hukuksal düzenlemelere gidilmiştir.
- II. Devletleşme süreci başlatılmıştır.
- III. İmparatorluk özelliğine sahip olunmuştur.

yardımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 4) Kuruluş döneminde, Osmanlı Devleti'ne karşı Balkan devletlerinin bir araya gelerek Haçlı Seferleri düzenledikleri görülür.

Balkan devletlerini Osmanlı'ya karşı harekete geçiren en önemli etken, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Müslüman olması
B) Bizans'ın kışkırtması
C) Kilise ve papanın çağırısı
D) Osmanlı Devleti'nin Edirne'yi alarak Balkanları fethetmeye başlaması
E) Osmanlıların Çimpe'yi alarak Rumeli'ye geçmesi

- 5) Bizans, Osmanlı Devleti ile olan ilişkilerinde değişik dönemlerde, çeşitli yöntemlere başvurmuştur. **Aşağıdakilerden hangisi, bu yöntemlerden biri değildir?**

- A) Zor durumlarda Osmanlılardan yardım istemek
B) Bazı Osmanlı şehzadelerini taht mücadelelerinde desteklemek
C) Anadolu beyliklerini Osmanlılara karşı kışkırtmak
D) Osmanlılara karşı Avrupa'dan yardım istemek
E) Osmanlı halkını yönetime karşı kışkırtmak

- 6) **Osmanlılarda Orhan Bey Dönemi'nin "beylik aşamasından devlet aşamasına geçiş dönemi" olarak nitelendirilmesi hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?**

- A) İlk devlet örgütlerinin kurulması
B) Bursa'nın alınarak başkent yapılması
C) Anadolu siyasi birliği yolunda ilk adımın atılması
D) Rumeli'ye geçişin gerçekleştirilmesi
E) Devletin yönetimi altında değişik din ve uluslardan insanların toplanması

BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453)

7) XIV. yüzyılda, Balkanlarda güçlü devletlerin olmamasının ve Bizans'ın yıkılma sürecine girmesinin, Osmanlı Beyliği'nde öncelikle aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Taht kavgalarının azalmasına
- B) Anadolu Türk birliğinin kurulmasına
- C) Yeni kurumların oluşturulmasına
- D) Sınırların genişlemesine
- E) Donanmanın güçlendirilmesine

8) Osman Bey Dönemi'nde Anadolu'daki Müslüman Türkmen beylikleri ile mücadele edilmemiş, bunun yerine gayrimüslimler üzerine seferler yapılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Türkmen beyliklerinin Osmanlı Beyliği'nden daha güçlü olduğunun
- B) Devletin idari örgütlenmesinin tamamlandığının
- C) Gaza politikası izlendiğinin
- D) Sınırların batı yönünde genişletilmeye çalışıldığının
- E) Türkmenlerin desteğinin alınmak istendiğinin

9) Osmanlı Beyliği kurulduğu sırada Anadolu'nun siyasal yapısı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da Moğol egemenliği sürmektedir.
- B) Bizans'a ait topraklarda otorite boşluğu görülmektedir.
- C) Doğu Karadeniz Bölgesi, Trabzon Rum İmparatorluğu'nun egemenliği altındadır.
- D) Bizans, Anadolu'daki bütün beyliklerle mücadele halindedir.
- E) Anadolu Selçuklu Devleti'nin siyasi gücü azalmıştır.

10) Aşağıdakilerden hangisi kuruluş döneminde padişahların kullandığı yetkiler arasında yer almaz?

- A) Savaş kararı alması
- B) Divana başkanlık yapması
- C) Son sözün kendisine ait olması
- D) Orduya komutanlık yapması
- E) Müslümanların dini lideri olması

11) Aşağıdakilerden hangisi Osman Bey Dönemi olaylarından biridir?

- A) Bizans'la Koyunhisar Savaşı'nın yapılması
- B) Başkent Bursa'ya taşınması
- C) I. Kosova Savaşı'nın yapılması
- D) Düzenli ordunun kurulması
- E) İstanbul'un kuşatılması

12) Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu olarak kabul edilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Bey
- B) I. Murat
- C) I. Mehmet
- D) II. Murat
- E) II. Mehmet

13) Osmanlı Devleti 1402 Ankara Savaşı'nda alınan yenilgi sonrasında, uzun bir süre batı yönündeki ilerleyişinde duraklama yaşamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun son bulduğunun ilk göstergesidir?

- A) Edirne – Segedin Antlaşması
- B) Varna Savaşı
- C) II. Kosova Savaşı
- D) İstanbul Antlaşması
- E) Mohaç Meydan Savaşı

- 1) Türklerin İslamiyeti kabulü ile İslamın gaza inancı ve Türklerin Alplik ruhu cihat yolunda birleşerek kaynaşmıştır. Niketim bundan sonra cihat eden Müslüman Türklere Alp Gazi ve Alperenler denilmeye başlanmıştır.

Bu bilgiye bakılarak,

- I. Türklerdeki kahramanlık ve savaşçılık özelliklerinin, İslamlardaki cihat ve gaza anlayışıyla bütünleştiği
- II. Türkler ile Müslümanlar arasında kültürel etki-leşim gerçekleştiği
- III. Türklerin İslamiyetle beraber askerlik mesleği ile tanıştığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve III C) II ve III
D) I ve II E) I, II ve III

- 2) Kapıkulu askerleri doğrudan doğruya padişaha bağlıydılar. Bunlar, daimi merkez kuvvetini meydana getirirler ve hazineden maaş alırlardı.

Buna göre, Kapıkulu Ordusu'nun oluşturulmasının;

- I. Padişah otoritesinin güçlendirilmesi
- II. İmparatorluğun bütünlüğünün korunması
- III. Savaşlardaki başarıların artırılması

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu ileri sürülebilir?

- A) I, II ve III B) I ve II C) Yalnız I
D) II ve III E) I ve III

- 3) Osmanlı maliyesinin önemli ceza yöntemlerinden biri olan "çiftbozan" ile arazisini üç yıl üst üste boş bırakan köylünün toprağı elinden alınmıştır.

Bu durum;

- I. Kentleşmeyi teşvik etmek
- II. Üretim düşüşlerini engellemek
- III. İşsiz insan sayısını azaltmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) Yalnız III
D) Yalnız II E) I, II ve III

- 4) Osmanlı Devleti'nde savaşlar nedeni ile boş bırakılan sınır boylarındaki araziler yurtluk sayılmış; yerleşmeleri için Türkmen beylerine bırakılmıştır. **Aşağıdakilerden hangisi yurtluk arazi uygulamasının sağladığı yararlarından biri değildir?**

- A) Sınır güvenliğini sağlamak
B) Akınlar sonucu toprak kazanmak
C) Ekonomik gelir elde etmek
D) Savunma gücünü artırmak
E) Sosyal kurumların giderlerini karşılamak

- 5) Osmanlı Devleti'nde toprakların büyük bir kısmı devletin elinde olmasına rağmen, bazı özel uygulamalarda kişinin mülkiyetine bırakılan topraklara da rastlanmıştır. Bu topraklar, Müslümanlar için öşriyye, gayrimüslimler için haraciye adını almıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mülk toprakları satılabilir veya miras bırakılabildi.
B) Gayrimüslimler de mülk toprağına sahip olabildi.
C) Devlet, halkın tüm toprakları kullanımını yasaklamıştır.
D) Öşriyye topraklarda müslüman halka mülkiyet hakkı tanınırdı.
E) Özel mülkiyet hakkı bazı durumlarda tanınırdı.

- 6) I. Ticaretin gelişmesi
II. Hazine giderlerinin azalması
III. Gümrük vergi oranlarının artması

Osmanlılarda, toprağın maaş karşılığı olarak memurlara verilmesi uygulamasının, yukarıdakilerden hangilerine etki ettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER

- 7) Dirlik (Tımar) sisteminde dirlik dağıtma yönteminin farklı işlevleri vardı. Dirlik toprakları savaşçı ve komutanlara verildi. Dirliği alan kişi bölgenin vergisini topladığı gibi halkın yönetimine de karıştırdı.

Bu bilgilere göre dirlik sistemi;

- I. Mali
- II. Askeri
- III. İdari

alanlarından hangileri ile ilgilidir?

- A) I, II ve III B) Yalnız I C) Yalnız II
D) Yalnız III E) II ve III

- 8) Devlete ait toprakların bir kısmının gelirine göre bölümlere ayrılması ve bu ayrılan bölümlerin işletim hakkının, görevlerine göre devlet memurlarına maaş karşılığı olarak bırakılmasına dirlik sistemi denilir.

Aşağıdakilerden hangisi dirlik sisteminin faydalarından biri değildir?

- A) Üretimde sürekliliğin sağlanması
- B) Toprakların bayındır hale getirilmesi
- C) Hazineden para çıkmadan devlet memurlarının maaşlarının ödenmesi
- D) Toprakların güvenliğinin sağlanması
- E) Ordu - millet anlayışının ortaya çıkması

- 9) Osmanlı Devleti'nde Kapıkulu askerleri ile Tımarlı sipahilerin özellikleri karşılaştırıldığında, aşağıdakilerden hangisi bu karşılaştırmaya uygunluk göstermez?

	Kapıkulları	Tımarlı sipahiler
A)	Genellikle devşirmelerden oluşurlar.	Genellikle Türklerden oluşurlar.
B)	Ulefe adı verilen maaş alırlar.	Maaş almazlar.
C)	Merkezi kuvvetlerdir.	Eyalet askerleridir.
D)	Her an savaşa hazırdırlar.	Savaşta savaşa toplanırlar.
E)	Bayındırlık ve imar işlerini düzenlerler.	Padişahın şahsi güvenliğinden sorumludurlar.

- 10) Osmanlı Devleti'nde;

- I. geliri hazineye ayrılan mukataa topraklarının iltizam sistemi ile yönetilmesi,
- II. geliri maaş karşılığı olarak verilen, bir kısmı ile asker beslenen toprakların olması,
- III. gelirleri hayır kurumlarına bırakılan topraklarda vakıf sistemi uygulanması

gelişmelerinden hangilerinin dirlik sistemi ile ilişkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

- 11) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı İmparatorluğu'nda miri toprakların bir kısmının kamu görevlilerine dirlik olarak verilmesinin amaçlarından biridir?

- A) Devlet için yapılan hizmetleri karşılamak
- B) Eyaletlerde isyan çıkmasını önlemek
- C) Toprak sahiplerini korumak
- D) İmparatorluğun çok uluslu yapısını korumak
- E) Ganimetleri arttırmak

- 12) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde dirlik sistemiyle ulaşılmak istenen amaçlardan biridir?

- A) Özel mülkiyeti özendirme
- B) Dış ticarete dengeyi sağlama
- C) Ayaklanmaları bastırma
- D) Topraktan daha iyi yararlanma
- E) Güçlü bir ticaret filosuna sahip olma

- 13) I. Ayanların ortaya çıkması
II. Kapıkulu ordusunun asker sayısının azalması
III. Üretimin düşmesi
gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin bozulmasının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1) Tımar sisteminin,

- topraktaki üretim miktarının artışı sağlama-
sında,
- ülkenin bayındırlık giderlerinin karşılanmasın-
da,
- devlete, hazineden harcama yapılmadan as-
ker yetiştirilmesinde,
- devletin topraktaki denetiminin güçlendirilme-
sinde

büyük katkısı olmuştur.

**Buna göre, Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi-
nin bozulmasının doğrudan etkilemeyeceği
alanın aşağıdakilerden hangisi olduğu söyle-
nebilir?**

- A) Eğitim B) Tarım C) Ordu
D) Bayındırlık E) Ekonomi

2) Osmanlı dönemi dahil Türk toplumlarında hiçbir
zaman doğuştan gelen ve birbirine geçişi kabul et-
meyen katı bir sınıf sistemi görülmemiştir. Türkler
Hindistan'daki kast sistemine ve Ortaçağ Avrupa-
sı'ndaki sınıf ayrımına tamamen yabancıdır.

Buna göre,

- Türk toplumunda doğuştan gelen asillik yok-
tur.
- Türk toplumunda özel mülkiyet anlayışı yay-
gındır.
- Türk toplumlarında belli bir sınıf veya zümre
üstünlüğü görülmemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3) Osmanlı Devleti'nde askeri, idari, ekonomik,
mali ve toplumsal alanlarda etkili olan tımar
sisteminin bozulmasının, aşağıdakilerden
hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Tarımsal üretimin azalması
B) Anadolu'da güvenliğin sarsılması
C) Merkezi otoritenin güçlenmesi
D) Ayanlığın ortaya çıkması
E) Eyalet askerlerinin sayısının azalması

4) Osmanlı Devleti'nde;

- Dirlikler şahsi mülk değildi ve miras yoluyla
babadan oğula geçemezdi.
- Boşalan dirliğe devlet el koyardı.
- Ölen sipahinin yerine varsa, öncelikle oğlu
tayin edilirdi.
- Dirlikler görevin önemine göre dağıtılırdı.

**Yukarıdaki uygulamalara bakılarak, aşağıdaki
yargılardan hangisine ulaşamaz?**

- A) Sipahiler dirlik karşılığı devlete peşin vergi
ödemmiştir.
B) Dirlik topraklarının sahibi devlettir.
C) Sipahilerin ailesi ve çocukları korunmaya ça-
lışmıştır.
D) Dirlikler şahsa değil, yapılan göreve göre da-
ğıtılmıştır.
E) Dirliklerde özel mülkiyet hakkı yoktur.

5) Osmanlı Devleti'nde miras yoluyla geçmeyen tı-
mar, sahibine hiçbir zaman gerçek bir otorite
sağlamıyordu; çünkü devlet güçlü bir merkezi
otorite anlayışına sahipti.

**Bu bilgiye dayanarak, aşağıdaki yargılardan
hangisine ulaşamaz?**

- A) Tımar sahibinin yetkileri devlet tarafından dü-
zenlenmiştir.
B) Yönetim güçlü bir merkezi yapıdan oluşmuş-
tur.
C) Özel mülkiyet hakkı sınırlandırılmıştır.
D) Feodal yapılanmalar önlenmiştir.
E) Tarımda verimi artırıcı usuller geliştirilmiştir.

6) – Üretimin sürekliliğini sağlamak
– Devleti vergi toplama ve maaş dağıtma külfet-
lerinden kurtarmak
– Harcama yapmadan büyük bir ordu oluştur-
mak

**Osmanlı Devleti'nde yukarıdaki amaçları ger-
çekleştirmek için, aşağıdakilerden hangisi
uygulamaya konulmuştur?**

- A) Devşirme sistemi
B) Tımar sistemi
C) Vakıflar
D) İltizam sistemi
E) Kapıkulu ordusu

DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER

- 7) I. Gaza politikasının uygulanması
II. Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
III. Taht kavgalarının yaşanması
Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin sınırlarının genişlemesinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

- 8) **Osmanlı Devleti'nde Kapıkulu askerleri,**
I. Üç ayda bir ulufe denilen maaş alırdı.
II. Devşirme kökenli kişilerden seçilirdi.
III. Askeri eğitim görürdü.
Yukarıdakilerden hangilerinin Kapıkulu askerleriyle Eyalet askerlerinin ortak özellikleri arasında yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 9) **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki askeri gruplardan biri değildir?**

A) Akıncı B) Yeniçeri
C) Azap D) Tımarlı Sipahi
E) Ulema

- 10) **Osmanlı askeri teşkilatında yer alan aşağıdaki birliklerden hangisinin, Kapıkulu Ordusu içinde yer aldığı söylenemez?**

A) Akıncılar B) Yeniçeriler
C) Cebeciler D) Lağımcılar
E) Humbaracılar

- 11) I. üç ayda bir ulufe denilen maaş alırlardı.
II. devşirme kökenli kişilerden seçilirdi.
III. her an savaşa hazırlıklı olurlardı.
Yukarıdakilerden hangilerinin Kapıkulu askerlerinin özellikleri arasında yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 12) **Osmanlı Devleti'nin en güvenilir gücü olan Tımarlı sihapilerin,**
I. toprağa bağlı olması,
II. giderlerinin dirlik sahiplerince karşılanması
III. devletten maaş ve cülus bahşişi alması
özelliklerinden hangilerine sahip oldukları söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

- 13) **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki topraklardan hangisinin işleyişinde diğerlerinden farklı bir anlayışın bulunduğu söylenebilir?**

A) Paşmaklık B) Yurtluk C) Vakıf
D) Tımar E) Ocaklık

- 14) **Atlı birliklerden oluşan, giderleri dirlik sahipleri tarafından sağlanan ve devletten maaş almayan Osmanlı ordu birliği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeniçeriler
B) Tımarlı Sihapiler
C) Akıncılar
D) Beşliler
E) Azaplar

- 1) İslamiyet resim yapmayı yasakladığı için Osmanlılarda resim sanatı yerine minyatür sanatı gelişmişti. Minyatür sanatının gelişmesi için II. Bayezid, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman saray atölyelerine birçok bölgelerden minyatür sanatçısı getirtmişlerdi. Yavuz Sultan Selim iyi bir minyatür ustasıydı.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Dini inanışlarının sanat anlayışları üzerinde etkili olduğu
- II. Sanatsal çalışmaların padişahlar tarafından desteklendiği
- III. Sanatçıların işleyecekleri konuları özgürce seçemediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III B) I ve II C) I, II ve III
D) II ve III E) Yalnız I

- 2) İlk Türk mutasavvıfı olan Ahmet Yesevi "Kemalere erilmek için inanmayanlar dahil hiçbir insanı incitmemek gerekir." demiştir. Mevlana ise insanlara hoşgörü, neşe ve umut telkin etmiş, Yunus Emre de soy, din, millet, renk ve mevki farkı gözetmeksizin insanları sevmek gerektiğini söylemiştir.

Her üç mutasavvıfın bu görüşlerinin, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Toplumun daha hızlı bir şekilde İslamlaşması
- B) Siyasi kargaşaların yaşanması
- C) Anadolu'nun kültür yaşamının gerilemesi
- D) Sosyal devlet anlayışının zayıflaması
- E) Toplumsal kaynaşmanın gecikmesi

- 3) **Osmanlı Devleti'nin ümmetçi ve çok uluslu bir yapıya sahip olmasının;**

- I. Laik ve ulusal eğitim anlayışına geçilememesi
- II. Eğitim-öğretimde birlik sağlanması
- III. Kültür çatışmalarının ortaya çıkması

durumlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) I, II ve III E) II ve III

- 4) Osmanlı Devleti'nde halk arasında konuşulan dil Türkçe'dir. Devlet, resmi yazışmalarda Türkçe'yi, din ve bilim dili olarak Arapça'ya, edebi dil olarak da Farsça'ya kullanmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) Türk dilinin kullanım alanının daralmasına
- B) Arapça'nın kullanım alanının genişlemesine
- C) Farklı dillerin etkisinin artmasına
- D) Halk dili ile bilim dilinin ayrılmasına
- E) Her dile uygun farklı alfabelerin geliştirilmesine

- 5) I. İlk Türk devletlerinden gelen Türk töresi
II. X. yüzyıldan itibaren Türk kültürüne giren İslam inancı
III. Hakim olunan coğrafyanın var olan kültür yapısı

Yukarıdakilerden hangilerinin, Osmanlı Türk kültürünü oluşturan temel etkenler arasında yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

- 6) **Osmanlı Devleti'nde yaşanan bilimsel çalışmalarla ilgili olarak, aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Lâgari Hasan Çelebi, insanlık tarihindeki roketle ilk uçuş denemesini gerçekleştirmiştir.
- B) Hezarfen Ahmet Çelebi, kanat takıp uçan ilk insan olmuştur.
- C) Takiyüddin Mehmet, Osmanlı'nın ilk rasathanesini kurmuştur.
- D) Uluğ Bey, denizcilere rehber kitap niteliğinde olan Kitab-ı Bahriye adlı eseri yazmıştır.
- E) Ali Kuşçu, Osmanlılarda matematik öğretiminin kurucusu olarak kabul edilmektedir.

BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ

7) Osmanlı Devleti'nde sanatın şekillenmesinde İslamiyetin etkileri görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin gelişmesinde İslamiyetin kabul edilmesinin etkisi olduğu ileri sürülemez?

- A) Resim B) Medrese C) Kümbet
D) Türbe E) Cami

8) Osmanlılarda eğitim ve öğretim anlayışında ve bunun uygulanmasının temelinde aşağıdakilerden hangisi yer almaktadır?

- A) Ahilik kurumu
B) İslam dini
C) Tımar sistemi
D) Vakıf uygulaması
E) Vesaret anlayışı

9) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlılarda kültür ve sanatla ilgili doğru bir bilgi **değildir**?

- A) Mimari eserlerde XVIII. yüzyıldan itibaren batının etkisi görülmüştür.
B) İslam dininin etkisiyle resim ve heykelticilik gelişmemiştir.
C) İznik ve Kütahya'da çinicilik sanatı gelişmiştir.
D) Türk hat sanatının en güzel örnekleri bu dönemde verilmiştir.
E) Sultan Ahmet Camii, Mimar Sinan'ın en önemli eseridir.

10) Osmanlılarda din, adalet ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde bulunanlar ve bilginler ilmiye sınıfını oluşturur, eğitimin ücretsiz olduğu medreselerde yetişirlerdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin ilmiye sınıfına mensup görevlilerden biri olduğu söylenemez?

- A) Şeyhülislam B) Kazasker
C) Reis-ül kütta D) Müderris
E) Kadi

11) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlılar döneminde sosyal amaçlarla oluşturulan kurumlardan biri **değildir**?

- A) Medrese B) Darüşşifa
C) İmaret D) Külliye
E) Bedesten

12) Osmanlı Devleti'nde güzel yazı yazma sanatına büyük önem verilmiştir. Arap harfleri farklı yazım teknikleriyle figüratif öğeler haline getirilerek kullanılmıştır.

Bu sanat dalı aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmıştır?

- A) Hat B) Ebru C) Tezhip
D) Çini E) Minyatür

13) I. Bursa Ulu Camii
II. Selimiye Camii
III. Süleymaniye Camii

Osmanlı Devleti'ne ait yukarıdaki yapılardan hangileri Mimar Sinan'ın eserleridir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

14) Osmanlı Devleti'nde resmi dilin Türkçe olduğu **ilk kez** aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) Fatih Kanunnamesi
B) Sened-i İttifak
C) Tanzimat Fermanı
D) Islahat Fermanı
E) Kanun-i Esasi

- 1) Osmanlı siyasi tarihinin XV. ve XVII. yüzyıllar arasındaki bölümüne "Yükselme Dönemi" ismi verilmiştir.

Bu yüzyılların aşağıdaki özelliklerinden hangisinin bu durumun ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenemez?

- A) Sınırların büyük bir hızla genişlemesi
B) Hazine gelirlerinin artması
C) Birçok isyan hareketinin yaşanması
D) Hakimiyet altına alınan ulus sayısının çoğalması
E) Doğu ve batı dünyasına karşı üstünlük elde edilmesi

- 2) İstanbul'un fethi sonrasında Galata'da yaşayan Cenevizli tüccarlara din ve ticaret özgürlüğü tanınarak, şehri terk etmeleri engellenmeye çalışılmıştır.

Yalnız bu bilgiye dayanarak, Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Akdeniz ticaretini canlandırmaya çalıştığı
B) İstanbul'un ekonomik yapısını korumaya çalıştığı
C) Türk – İslam kültürünü yayma siyaseti izlediği
D) Başkentini askeri savunmasına önem verdiği
E) Anadolu'da güvenliği sağlamaya çalıştığı

- 3) İstanbul'un fethi, padişahın durumunda ve devlet yapısında önemli değişikliklere yol açmış; sadrazamlık devşirmeler arasından seçilen ve yetiştirilen kişilere verilmiş, Türk beylerinin vezirlik yapıları engellenmiştir.

Bu uygulamalarla,

- I. Merkezi otoriteyi güçlendirmek
II. Osmanlı hanedanına rakip olan aileleri etkisiz kılmak
III. Devletin yönetimini dini kurallara dayandırmak

amaçlarından hangilerinin hedeflendiği söylenebilir?

- A) I ve II B) Yalnız II C) Yalnız III
D) Yalnız I E) II ve III

- 4) II. Mehmet'in,

- İstanbul'un alınmasından sonra Ortodoks Kilisesi'nin varlığını sürdürmesine izin vermesi,
 - Ortodoks Kilisesi'nin başına patrik, Musevi cemaatinin başına hahambaşı ataması,
 - Ermeni Kilisesi'nin kurulmasını sağlaması
- uygulamaları ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?**

- A) Ortodoks Kilisesi'ni denetim altında tutmak
B) Dinsel hoşgörüyü dayalı bir yönetim oluşturmak
C) Hristiyan birliğini bozmak
D) Gayrimüslimlerin ekonomik gücünü azaltmak
E) Gayrimüslim halkın devlete bağlılığını artırmak

- 5) • Fatih'in Venediklilere imtiyaz vermesi ve Ortodoksları koruması
• Kanuni'nin Fransızlarla iyi geçinmesi ve kapitülasyon hakkı vermesi

uygulamalarına bakılarak,

- I. Ekonomik ilişkilerin geliştirilmeye çalışıldığı
II. Hristiyan dünyasında müttefik kazanılmaya çalışıldığı
III. İslam dinini yaygınlaştırmanın amaçlandığı
- durumlarından hangilerinin geçerli olduğu savunulamaz?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 6) Kanuni Sultan Süleyman, Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'na karşı Fransa'yı desteklemiş; bunun yanında Fransızlarla kapitülasyon antlaşması imzalayarak, onlara ticari ve hukuki ayrıcalıklar tanımıştır.

Bu duruma göre, Kanuni Dönemi ile ilgili;

- I. İslam dünyasının lideri olmak istemiştir.
II. Avrupa Hristiyan birliğini parçalamak istemiştir.
III. Avrupa'daki güçler dengesini kendi lehine değiştirmeye çalışmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)

- 7) I. Belgrat'ın alınmasıyla Macaristan'ın fethi kolaylaşmıştır.
II. Edirne'nin alınmasıyla Balkan fetihleri hız kazanmıştır.
III. Rodos Adası'nın fethiyle Akdeniz egemenliği kolaylaşmıştır.

Yukarıdakilerden hangileri "stratejik bölgelerin ele geçirilmesinin Osmanlı fetih siyasetini etkilediğine" örnek gösterilebilir?

- A) I, II ve III B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) Yalnız I

- 8) Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde, Candaroğulları'ndan Sinop, Cenevizlilerden Amasya alınmış; Kırım Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti'nin İpek Yolu hakimiyetinin güçlendiği
II. Venedik ve Cenevizlilerin çıkarlarının bozulduğu
III. Anadolu siyasi birliğinin sağlanmaya çalışıldığı
- durumlarından hangilerinin geçerli olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) I, II ve III C) I ve II
D) II ve III E) Yalnız III

- 9) **XV. yüzyıl ortalarında Osmanlı Devleti'nin,**

- I. farklı din ve milletlerden çok sayıda kişiyi barındırma,
II. Anadolu ve Rumeli toprakları arasında bütünlüğü sağlamış olma
III. stratejik öneme sahip Boğazlar üzerinde tam egemenlik kurma

özelliklerinden hangileri, İstanbul'un fethinden sonra kazanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 10) **1533 yılında Avusturya ile imzalanan İstanbul Antlaşması'nın;**

- I. Avusturya, Macar topraklarına saldırmayacak
II. Avusturya arşidükü, protokol bakımından Osmanlı sadrazamına denk sayılacak
III. Antlaşma, Avusturya'nın garantörlüğü altında bulunacak

maddelerinden hangileri, Avusturya'ya karşı siyasi üstünlüğün sağlandığının doğrudan göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

- 11) **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde;**

- I. Roma Germen İmparatorluğu'nun tehdidine karşı Fransa'nın yardım istemesi,
II. Avusturya'nın Osmanlı hakimiyetini tanınması,
III. İran ile Amasya Antlaşması'nın yapılması
- gelişmelerinden hangileri, Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya siyasi ve askeri üstünlüğünü kabul ettirdiğine kanıt gösterilebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 12) I. II. Bayezid'i, devşirme devlet adamları; Şehzade Cem'i, Türkmen beyleri desteklemiştir.
II. Şehzade Cem başarılı olamayınca Memlük Devleti'ne sığınmıştır.
III. Şehzade Cem, Rodos Şövalyeleri tarafından papaya teslim edilmiştir.

Yukarıdakilerden hangileri, Cem Sultan Olayı'nın iç sorun olmaktan çıkıp dış sorun haline dönüştüğüne kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 13) Yavuz Sultan Selim döneminde Mısır'ın alınmasıyla halifelik Osmanlı padişahına geçmiş ve yönetimde din kurallarının etkisi artmıştır.

Bu gelişmenin,

- I. Törenin uygulamadan kalkması
II. Siyasi ve dini gücün tek elde toplanması
III. Teokratik yönetimin güç kazanması
- durumlarından hangilerinin yaşanmasına ortam hazırladığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 1) Osmanlı Devleti'nin yükselme döneminin sonlarında, padişahlar ordunun başında sefere çıkmamış, divanın yetkileri azalmış, devlet geleneklerinden uzaklaşmıştır.

Bu durumun,

- I. Merkezi otoritenin zayıflaması
- II. Fetih hareketlerinin yavaşlaması
- III. Eski güç ve otoritenin kaybedilmesi

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıkmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 2) Sokollu Mehmet Paşa, Osmanlı tarihinde ilk defa devletin bir dönemine sadrazam olarak adını vermiştir.

Bu durumun yaşanmasında,

- I. Sokollu'nun sadrazamlığı sırasında önemli başarıların kazanılması
- II. Osmanlı hanedanının egemenliğini başka bir soya devretmesi
- III. Sokollu'nun devşirme kökenli olması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

- 3) Kanuni'nin Fransa ile yapmış olduğu Kapitülasyon Antlaşması'nda, "Fransız tacirleri arasındaki ticari ve hukuki davalara, Osmanlı Devleti'ne gönderilecek olan bir Fransız hakim tarafından bakılması" hükmü yer almıştır.

Bu durumun, Fransa'ya;

- I. Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etme,
- II. İktisadi ayrıcalıkların yanı sıra hukuki ayrıcalıklar elde etme,
- III. azınlıkları Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtma

olanaklarından hangilerini elde etme fırsatı verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 4) Yavuz Sultan Selim'in, İran'a sefere çıkmasının nedenlerinden biri de Şiiilerin Anadolu'da uyguladıkları politikaya son vermek olmuş; ancak Çaldıran Savaşı'nı kazandığı halde, bu sorunu tam olarak çözümleyememiştir.

Bu durumun Kanuni Sultan Süleyman döneminde de devam etmesi, aşağıdakilerden hangisine kanıt gösterilebilir?

- A) Dış siyasette başarısız olunduğuna
- B) Hazinesinin açık verdiğine
- C) Siyasi ve sosyal sorunların yaşandığına
- D) Dini baskıların arttığına
- E) Mezhep birliğinin bozulduğuna

- 5) II. Bayezid zamanında, Cem Sultan Olayı yaşanmış ve Şahkulu Ayaklanması çıkmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yönetim biçiminin değişmesine
- B) Fetihlerin yavaşlamasına
- C) İnanç özgürlüğünün kısıtlanmasına
- D) Veraset sisteminin değişmesine
- E) Ülke içinde barışın sağlanmasına

- 6) Fransa'nın Osmanlı Devleti'nden yardım istemesiyle başlayan Osmanlı – Fransız ilişkileri, 1535 yılında imzalanan dostluk ve ticaret antlaşmasıyla güçlendirilmiştir.

Bu duruma,

- I. Kutsal Roma – Germen İmparatorluğu'nun yayılmacı bir politika izlemesi
- II. Osmanlı Devleti ile Fransa'nın çıkarlarının örtüşmesi
- III. Rusya'nın Balkanlara yönelik saldırılarının durdurulmaya çalışılması

gelişmelerinden hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)

7) Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde;

- I. Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi
 - II. Hindistan'daki Müslümanlara yardım gönderilmesi
 - III. Viyana üzerine sefere çıkılması
- gelişmelerinden hangileri, İslam dünyasının koruyuculuğunun Osmanlı Devleti'nde olduğunun göstergesidir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8) Fatih Sultan Mehmet, başvezirlik makamına Türkmen beyleri yerine, Endurun'dan yetişen devşirme kökenli kişileri getirmeye özen göstermiştir.

Bu durum, Fatih Sultan Mehmet'in aşağıdakilerden hangisine önem verdiği'nin kanıtıdır?

- A) Ümmetçiliğe
B) Laikliğe
C) Merkezîyetçiliğe
D) Türkçülüğe
E) Devletçiliğe

9) Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethedince buradaki Ortodoks tebanın koruyuculuğunu üstlenmiş; onlara inanç ve vicdan özgürlüğü tanımıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu uygulama ile amaçlanan hedeflerden biri değildir?

- A) Din temelli bir huzursuzluğun çıkmasını önlemek
B) Halkın devlete bağlılığını sağlamak
C) Devletin imparatorluk yapısını korumak
D) Devlete karşı oluşması muhtemel bir Katolik Ortodoks birliğini engellemek
E) Doğu Roma kültürünün İstanbul'daki tüm etkilerini silmek

10) Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde;

- I. Avrupa Hristiyan birliğini parçalama
 - II. İpek Yolu ticaretinin denetimini ele geçirme
 - III. İslam dünyasındaki saygınlığı artırma
- amaçlarından hangilerinin, sadece batı sınırlarını genişletme politikasıyla ilgili olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11) Kanuni Sultan Süleyman'ın Fransa'ya kapitülasyon vermesinde aşağıdaki düşüncelerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Safevilere karşı Fransa'nın desteğini almak
B) Fransa'nın askeri gücünden yararlanmak
C) Avrupa Hristiyan birliğini engellemek
D) İngiltere'nin Akdeniz'e egemen olmasını önlemek
E) Reform hareketlerinin Osmanlı ülkesinde yayılmasını engellemek

12) Osmanlı Devleti'nde en elverişli koşullarda tahta çıkan padişahlardan biri de I. Süleyman'dır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma neden olarak gösterilemez?

- A) Şehzade sorununun olmaması
B) Güçlü ve disiplinli bir ordunun bulunması
C) Doğu'daki sorunların çözülmüş olması
D) Akdeniz'in Türk gölü haline gelmiş olması
E) Devlet hazinesinin dolu olması

- 1) Osmanlı Devleti, İstanbul'un fethinden sonra imparatorluk özelliğine kavuşmuştur. **Bu niteliğin oluşmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Başkentin yerinin değiştirilmesi
B) Değişik inanç ve kültürdeki halk kitlelerinin egemenlik altına alınması
C) İpek Yolu'nun denetim altına alınması
D) Bizans İmparatorluğu'nun yıkılması
E) Devlet yönetiminde devşirmelere öncelik verilmesi

- 2) I. Kutsal yerlerin Osmanlı Devleti'ne bağlanması
II. Osmanlı İmparatorluğu'nun Müslümanların koruyuculuğunu üstlenmesi
III. Baharat Yolu'nun Osmanlı hakimiyetine girmesi
Yukarıdakilerden hangileri, Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde gerçekleşen Mısır Seferi'nin dini sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 3) Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'yle ilgili olarak, aşağıdakilerin hangisinde I.'de verilen II.'ye ortam hazırladığı **savunulamaz?**

	I.	II.
A)	Devletin sürekliliğinin sağlanmak istenmesi	Kardeş katli yasasının getirilmesi
B)	Fener-Rum Patrikhanesi'nin korunması	Ortodoksların devlete olan bağlılığının azalması
C)	Merkezi otoritenin güçlendirilmesinin amaçlanması	Devlet yönetiminde daha çok devşirmelerden yararlanılması
D)	Akdeniz ticaretinin önemini yitirmesi	Fransızlara kapitülasyon hakkı tanınması
E)	Toprak bütünlüğünün sağlanmak istenmesi	İstanbul'un fethedilmesi

- 4) Osmanlı Devleti'nde Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde fetih politikasının doğuya yönelik belirlenmesinde aşağıdaki amaçlardan hangisinin etkili olduğu **savunulamaz?**

- A) Anadolu'da Şiilik propagandası yapılmasını engellemek
B) Baharat Yolu'nun denetimini ele geçirmek
C) İslam dünyasının lideri olmak
D) Anadolu'nun tamamını hakimiyet altına almak
E) Hristiyan dünyası arasındaki birliği önlemek

- 5) Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletler ile siyasi ve askeri mücadeleler yaşadığına kanıt olarak **gösterilemez?**

- A) Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi
B) Sırbistan seferine çıkılması
C) Belgrad'ın ve Macaristan'ın fethedilmesi
D) İnebahtı Deniz Savaşı'nda yenilmesi
E) Almanya'ya karşı Fransa'nın desteklenmesi

- 6) I. Şahkulu Ayaklanması
II. Cem Sultan Olayı
III. Anadolu'ya yönelik yapılan Şiilik propagandası

- II. Bayezid Dönemi'nde yaşanan yukarıdaki olaylardan hangilerinin Osmanlı Devleti'ni **olumsuz** yönde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

- 7) Fatih Sultan Mehmet'in Venedik'e ticari ayrıcalıklar vermesinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Venedik donanmasından yararlanmak
B) Venedik ile kültürel ilişkiler kurmak
C) Venedik'in Akdeniz egemenliğini güçlendirmek
D) Avrupa'da Osmanlı Devleti'ne karşı oluşabilecek ittifaklarda Venedik'in yer almasını engellemek
E) İslamiyet'in Venedik'te yayılmasını hızlandırmak

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)

8) I. Süleyman'ın Fransızlara 1535 kapitülasyonlarını tanımasında;

- I. Avrupa Hristiyan birliğini bozmak
- II. Kutsal Roma – Germen İmparatorluğu'na karşı Avrupa'da müttefik kazanmak
- III. Doğu Akdeniz limanlarını yeniden canlandırmak

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) I, II ve III C) Yalnız III
D) I ve III E) Yalnız II

9) I. Mora despotluklarının ortadan kaldırılması
II. İstanbul'un alınması
III. Trabzon – Rum İmparatorluğu'na son verilmesi
IV. Kırım Hanlığı'nın Osmanlı Devleti'ne bağlanması

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin, İpek Yolu'nun denetimini sağlamak amacıyla yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve IV E) II, III ve IV

10) II. Bayezid döneminde Memlükler, Papalık, Rodos Şövalyeleri ve Fransa, Osmanlı Devleti'nin gücünü kırmak için aşağıdakilerin hangisinden yararlanmak istemişlerdir?

- A) Mısır Sorunu B) Şahkulu İsyanı
C) Cem Sultan Olayı D) Kapitülasyonlar
E) Navarin Olayı

11) Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman'ın Batı politikalarından biri **değildir**?

- A) Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'na karşı önlem almak
B) Macaristan'ı alarak Orta Avrupa hakimiyetini güçlendirmek
C) Fransızlara ekonomik ayrıcalıklar vermek
D) Ortodoks Kilisesi'nin yetkilerini kısıtlamak
E) Katoliklere karşı Protestanları desteklemek

12) Osmanlı Devleti'nin Don-Volga Kanalı'nı açmak istemesinde aşağıdaki düşüncelerden hangisi etkili **olmamıştır**?

- A) İpek Yolu'na işlerlik kazandırmak
B) Orta Asya'daki Türk topluluklarıyla irtibat kurmak
C) Rusya'nın güneye inmesine engel olmak
D) İran ile yapılan savaşlarda donanma gücünden yararlanmak
E) Yeni yerler keşfetmek

13) • Hicaz su yolları meselesi
• Şehzadeler arasındaki taht kavgalarına müdahale edilmesi
• Anadolu Türkmen beyliklerinin kışkırtılması
Yukarıdaki gelişmeler Osmanlı Devleti'ni aşağıdaki devletlerden hangisiyle karşı karşıya getirmiştir?

- A) Safevi B) Memlük C) Avusturya
D) Venedik E) Fransa

14) Osmanlı Devleti XV. ve XVI. yüzyıllarda aşağıdakilerin hangisinde verilen devletlere ticari ayrıcalıklar tanımıştır?

- A) Venedik – Fransa
B) Avusturya – Rusya
C) Ceneviz – Avusturya
D) Rusya – Fransa
E) Fransa – Avusturya

15) Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet Dönemi'nde alınan yerlerden biri **değildir**?

- A) Belgrad B) Bosna C) Trabzon
D) Midilli E) Kırım

- 1) Fatih Sultan Mehmet, devleti imparatorluk haline getirmek için merkezi yapıyı güçlendirme gereğini duymuş ve bu amaç doğrultusunda bir dizi önlem almıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu önlemlerden biri olduğu söylenemez?

- A) Devşirmelerin yönetime getirilmesi
 B) Cenevizlilerden Amasra'nın alınması
 C) Türkmen topraklarının devlet malı haline getirilmesi
 D) Kardeş katlinin yasal hale getirilmesi
 E) Divan toplantılarında alınan kararlarda padişahın onayının zorunlu kılınması

- 2) Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde; Safeviler, Dul-kadiroğulları ve Memlükler üzerine önemli seferler yapılmıştır.

Bu seferlerin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu Türk siyasi birliğini kurmak
 B) Teokratik devlet anlayışını güçlendirmek
 C) İslam dünyasında siyasi birliği sağlamak
 D) Cihat anlayışını başarılı kılmak
 E) Denizlerde üstünlük kurmak

- 3) I. Selim Dönemi'nde, Mısır'ın fethinden sonra halifelik makamı Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Devletin teokratik niteliğinin güçlenmesine
 B) Baharat Yolu'nun eski önemini yitirmesine
 C) Kuzey Afrika fetihlerinin tamamlanmasına
 D) Hicaz eyaletinin dini öneminin azalmasına
 E) Mısır'ın stratejik öneminin azalmasına

- 4) Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde;

- I. Ortodoks Kilisesi'nin koruma altına alınması
 II. Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi
 III. Venedik'e imtiyazlar verilmesi

gelişmelerinden hangilerinin, Avrupa Hıristiyan birliğini önleme amacına yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
 D) I ve III E) I, II ve III

- 5) • Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks Kilisesi'nin etkinliklerini sürdürmesine izin vermiştir.
 • Kanuni Sultan Süleyman, Fransa'ya kapitülasyon adı altında ticari imtiyazlar tanımıştır.

Bu iki uygulamadaki ortak amacın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Türk siyasi birliğini sağlamak
 B) Avrupa Hristiyan birliğini bölmek
 C) Ticarete Hristiyanların etkinliğini artırmak
 D) Padişahların siyasi gücünü artırmak
 E) Diplomatik ilişkileri geliştirmek

- 6) Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda ticaret yollarının denetimini sağlamasına rağmen bu yollardan yeterince yararlanamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnebahtı Deniz Savaşı'nın kaybedilmesi
 B) Şehzade Cem'in taht mücadelesine girilmesi
 C) Venediklilere ticari imtiyazların verilmesi
 D) Merkezi otoritenin zayıflaması
 E) Coğrafi keşiflerle yeni ticaret yollarının bulunması

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)

7) Osmanlı Devleti'nde II. Bayezid, I. Selim ve I. Süleyman dönemlerinde farklı nedenlerle çeşitli isyanların çıktığı görülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisinin bu isyanların çıkmasında etkili olan nedenlerden biri olduğu söylenemez?

- A) Şehzadeler arasında taht mücadelelerinin yaşanması
- B) Safevilerin Anadolu'da Şiilik propagandası yapması
- C) Bazı devlet adamlarının görevli oldukları bölgelerde bağımsızlığını ilan etmesi
- D) Yeniçerilerin maaşlarının zamanında ödene-memesi
- E) Devlet tarafından konulan bazı vergilerin halkın tepkisine yol açması

8) **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin yükselme dönemi olaylarından biri değildir?**

- A) Baharat Yolu'na egemen olunması
- B) İnebahtı Deniz Savaşı'nın yapılması
- C) Süveyş Kanalı'nın açılması
- D) Venediklilere ticari ayrıcalıkların verilmesi
- E) İran ile ilk resmi antlaşmanın imzalanması

9) **Aşağıdakilerden hangisi, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleştirilen olaylardan biri değildir?**

- A) Akdeniz hakimiyetinin sağlanması
- B) Avusturya ile uzun dönem mücadele edilmesi
- C) Karadeniz'in bir Türk gölü haline gelmesi
- D) Rodos'un ve Belgrat'ın alınması
- E) Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi

10) **Kanuni Sultan Süleyman'ın yaptığı askeri hareketlerden hangisi başarısızlıkla sonuçlanmıştır?**

- A) Viyana kuşatması
- B) Rodos kuşatması
- C) Macaristan seferi
- D) Belgrat seferi
- E) Trablusgarp kuşatması

11) **Yükselme Dönemi'nde;**

- I. II. Bayezid
- II. Kanuni
- III. Fatih

gibi padişahlardan hangileri halife unvanını almamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

12) **Osmanlı Devleti yükselme döneminde aşağıdaki devletlerden hangisi ile dış politikada yakınlaşma siyaseti izlemiştir?**

- A) Avusturya
- B) Akkoyunlu
- C) Memlük
- D) Safevi
- E) Fransa

13) **Aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Osmanlı fetih politikası durma noktasına gelmiştir?**

- A) II. Mehmet
- B) II. Selim
- C) II. Bayezid
- D) I. Selim
- E) I. Süleyman

14) **II. Mehmet'in Hicaz su yollarını onarma önerisi Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki devletlerden hangisi ile ilişkilerinin bozulmasına neden olmuştur?**

- A) Memlük
- B) Safevi
- C) Akkoyunlu
- D) Karakoyunlu
- E) Babür

15) **Aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde Afrika kıtasında fetih hareketlerine başlamıştır?**

- A) II. Selim
- B) I. Selim (Yavuz)
- C) II. Murat
- D) II. Mehmet (Fatih)
- E) I. Süleyman (Kanuni)

16) **I. II. Bayezid**

- II. Yavuz Sultan Selim
- III. Kanuni Sultan Süleyman

Yukarıdaki padişahlardan hangileri döneminde Memlük Devleti ile mücadele edildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 1) I. Ahmet döneminden başlayarak şehzadelerin sancağa çıkarılması uygulaması kaldırılmış, böylece geleceğin devlet başkanlarının ülke yönetiminde deneyim kazanması olanağı ellerinden alınmıştır.

Bu durumun;

- I. Padişahların yetersiz kalması
II. Devletin güç yitirmesi
III. Merkezi otoritenin denetim gücünün azalması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı ileri sürülebilir?

- A) I, II ve III B) I ve II C) Yalnız I
D) II ve III E) I ve III

- 2) Osmanlı Devleti, "sonsuzca kadar yaşayacak olan devlet" ve "cihanın sığınacağı saltanat" gibi sıfatlarla nitelendirilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Hanedan yönetiminin sona erdiğinin
B) Devletin varlığının sürekli olacağı ve evrensel bir egemenliğe ulaşacağı düşüncesinin
C) Devletin dini temellere dayalı olduğunun
D) Halk egemenliğinin ön planda tutulduğunun
E) Yöneticilerin seçim yoluyla iş başına geldiğinin

- 3) I. Murat döneminden itibaren şehzadelerin sancaklara, sancakbeyi olarak gönderilmeye başlanmasının,

- I. Şehzadelere askeri ve diplomatik tecrübe kazandırmak
II. Taht kavgalarını engellemek
III. Sancaklardaki devlet otoritesini güçlendirmek

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

- 4) Osmanlı padişahlarına yükselme dönemi ile birlikte Sultan-ül Berreyn ve Hakenül Bahreyn (Karaların ve denizlerin sultanı) gibi ünvanlar verilmeye başlanmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Divanın yetkilerinin artırıldığıının
B) Devletin sınırlarının daraldığıının
C) Kardeş katlinin yasallaştırıldığıının
D) Padişahların yetkilerinin kısıtlandığıının
E) Sultanın egemenlik alanının genişlediğinin

- 5) Osmanlı yönetiminde, mutlak ve devredilmez haklara sahip olan padişah Osmanlı hanedanına mensuptu. Osman Gazi'nin soyundan gelen ailenin erkek bireyleri, saltanat makamına geçebiliyordu. Türk töresinde, halkın adaletli yönetiminin ülkeye refah getireceği düşüncesi egemendi.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Yönetimde monarşi anlayışı egemendir.
II. Yönetimde kadınların da etkisi vardır.
III. Beyliğin devlet haline gelmesi Osman Bey tarafından sağlanmıştır.
IV. Hukukta sosyal devlet anlayışının gerekleri göz önünde tutulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

- 6) Osmanlı Devleti'nde üst düzey bir yönetici öldüğünde mal varlığının önemli bir bölümüne el konulabiliyordu.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Devletin ekonomik gücünün zayıfladığıının
B) Özel mülkiyet kavramının henüz yerleşmediğinin
C) Ticari ilişkilerin yoğunlaştığıının
D) İhracat gelirlerinin azaldığıının
E) Vergi oranlarının artırıldığıının

SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI

- 7) Osmanlı Devleti'nde Divan'da alınan kararlardan padişahın haberdar edilmesi, son karar olarak onayının alınması önemli bir unsurdur. Çünkü zaman zaman padişahların alınan kararları geri çevirdiği görülmüştür.

Buna göre,

- I. Padişahın onayı olmadan Divan'da alınan kararların uygulanmadığı
- II. Divan'da alınan her kararda padişahın onayına gerek duyulmadığı
- III. Osmanlı Devleti'nin mutlak monarşik bir anlayışa sahip olduğu

durumlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) II ve III C) Yalnız III
D) I ve II E) Yalnız II

- 8) Osmanlı Devleti'nde şeriat ilkeleri tüm uygulamaların en genel çerçevesini oluşturmaktaydı. Bu ilkelerin dışına çıkmak mümkün değildi. Padişah bile önemli bir karar verdiği zaman bu kararın şeriata uygun olup olmadığına dair şehülislamdan fetva alırdı.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde;

- I. Teokratik devlet
- II. Laik devlet
- III. Meşruti devlet

yönetim anlayışlarından hangilerinin görüldüğü savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

- 9) Osmanlı Devleti'nde, devlet işlerinin yürütülmesinde padişahın sonra gelen en yetkili kişi sadrazamıdır.

Sadrazamın,

- I. hükümdar yerine ordulara komuta etmesi,
- II. devşirmelerden seçilmesi,
- III. padişahın mührünü taşıması

özelliklerinden hangileri, padişahı temsil etme yetkisinin olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

- 10) Osmanlı Devleti'nde yönetim İslam hukukuna dayanmaktaydı. Ayrıca padişah kendinden önceki uygulamaları ve bölgesel özellikleri de dikkate alarak toplum, ekonomi ve yönetim hayatının her alanıyla ilgili kural koyabiliyordu.

Buna göre Osmanlı devlet anlayışı;

- I. Eski Türk gelenekleri
- II. Fethedilen yerlerin daha önceki uygulamaları
- III. İslam dininin koyduğu kurallar

gibi unsurlardan hangilerine dayalı olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) I, II ve III C) II ve III
D) I ve II E) Yalnız II

- 11) I. En büyük adalet görevlisidir. Kadı ve müderrislerin atamasını yapar.
II. En üst maliye görevlisidir.
III. Tapu ve kadastro işleri ile uğraşır ve padişahın tuğrasını taşır.

Yukarıda görevleri verilen divan üyeleri, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Kazasker	Nişancı	Defterdar
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	III	II	I
D)	I	III	II
E)	II	I	III

- 12) Orhan Bey döneminde oluşturulan Divan-ı Hümayun'un görevi, bugün aşağıdakilerden hangisi tarafından yerine getirilmektedir?

- A) Cumhurbaşkanlığı
B) Diyanet İşleri Başkanlığı
C) Genel Kurmay Başkanlığı
D) Milli Güvenlik Kurulu
E) Bakanlar Kurulu

1) Osmanlı Devleti'nde;

- I. Fatih döneminde, başa geçen hükümdarın kardeşlerini öldürme hakkı yasallaştırılmış,
- I. Ahmet döneminde, en yaşlı ve olgun (Ekber ve Erşet) Osmanlı temsilcisinin tahta geçmesi kuralı getirilmiştir.

Bu çalışmalara bakılarak;

- I. Şehzadeler arası rekabeti ortadan kaldırmak
 - II. Merkezi otoriteyi güçlendirmek
 - III. Ülkenin parçalanmasını engellemek
- gelişmelerinden hangilerinin amaçlandığı ileri sürülebilir?**

- A) I ve III B) II ve III C) Yalnız III
D) I, II ve III E) I ve II

2) Fatih döneminde padişahın divana başkanlık etme geleneği kaldırılarak bu görev sadrazama bırakıldı.

Bu duruma bakılarak;

- I. Divanın karar organı olmaktan çıkıp, danışma organı haline geldiği
 - II. Sadrazamın devlet işlerinde etkinliğinin arttığı
 - III. Divanda büyük davalara bakıldığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız I
D) I ve III E) Yalnız III

3) Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren sürekli yeni idari birimlere ihtiyaç duymasının **temel** nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet gelirlerinin artması
- B) Ülke topraklarının genişlemesi nedeni ile yönetimin kolaylaştırılmak istenmesi
- C) Ordu ihtiyaçlarının karşılanmak istenmesi
- D) Dış müdahalelerin engellenmek istenmesi
- E) Veraset sisteminde yeni düzenlemelere gidilmesi

4) Fatih Sultan Mehmet döneminde yapılan aşağıdaki düzenlemelerden hangisinin amacının öncelikle Osmanoğulları ailesinin siyasi iktidarını korumak olduğu savunulabilir?

- A) Kul sistemiyle devlet yöneticilerinin devşirmeler arasından seçilmesi
- B) Kapıkulu Ocağı'na yeni sınıfların eklenmesi
- C) Sahn-ı Seman Medresesi'nin açılması
- D) Divan'daki vezir sayısının artırılması
- E) Şehzadelere sancağa çıkma zorunluluğunun getirilmesi

5) Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin padişahlığa hazırlanmasında **en etkili** uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ağırlıklı olarak askeri alanda eğitilmeleri
- B) Lalalar tarafından eğitilmeleri
- C) Küçük yaşta eğitime başlatılmaları
- D) Sıkı bir disiplinle yetiştirilmeleri
- E) Sancaklarda yöneticilik yapmaları

6) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'ndeki kanunnamelerle ilgili doğru bir anlatım **değildir**?

- A) Şeyhülislam da uymak zorundadır.
- B) Fermanların toplandığı derlemelerdir.
- C) Sadece şeriat kurallarına dayanır.
- D) Halkın ve ülkenin düzen içinde olmasını sağlamaya yöneliktir.
- E) Kamu yararını gözetir.

7) Divan kararları hakkında son sözün padişaha ait olması bu kurumun nasıl bir niteliğe sahip olduğunu gösterir?

- A) Yasama organı
- B) Danışma organı
- C) Yürütme organı
- D) Yargı organı
- E) Karar organı

SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI

- 8) Divan devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı üst düzeydeki yönetim kurumudur. İdari sorunlar, maliye işleri, fethedilen yerlerde toprağın gelirlerine göre ayrılması, dış ilişkiler gibi sorunlar divan çalışmalarının bazılarıdır.

Buna göre divan örgütü;

- I. Yürütme organıdır.
- II. Yasama gücüdür.
- III. Diplomatik ilişkilerde etkilidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I ve III

- 9) Osmanlı Devleti'nde,

- I. hukuk sisteminde İslam kaynaklarından da yararlanılması
- II. padişahın yapacağı işler için şeyhülislamdan fetva alması
- III. Divanda görüşülen konularda son sözün padişaha ait olması

uygulamalarından hangileri teokratik devlet yapısının varlığına kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 10) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde divan üyeleri arasında **yer almaz?**

- A) Kaptan-ı Derya B) Vezir-i Azam
C) Defterdar D) Nişancı
E) Kazasker

- 11) Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancağa çıkması aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde zorunlu hale getirilmiştir?

- A) Orhan Bey B) I. Murat
C) II. Mehmet D) II. Murat
E) Yıldırım Bayezid

- 12) Osmanlı Devleti'nde;

- I. Kazasker
- II. Nişancı
- III. Yeniçeri Ağası
- IV. Kaptan-ı Derya
- V. Defterdar

gibi devlet adamlarından hangileri, Divan-ı Hümayun'da ordunun temsilcileri olarak bulunmuştur?

- A) I ve III B) II ve V C) I ve IV
D) III ve IV E) II ve III

- 13) Osmanlı İmparatorluğu'nda, aşağıdaki divan üyelerinden hangisinin toprak sisteminin uygulanmasından sorumlu olduğu söylenebilir?

- A) Defterdar
B) Nişancı
C) Vezir-i Azam
D) Kazasker
E) Reis-ül Küttap

- 14) Osmanlı İmparatorluğu'nda büyük davalara bakan, kadı ve müderrislerin atamalarını yapan divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazasker B) Reis-ül küttap
C) Nişancı D) Vezir
E) Defterdar

- 15) Osmanlı Devleti'nde bazı eyaletlerin vergileri açık artırma usulüyle peşin olarak toplanmıştır.

Bu uygulamaya verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avarız B) Dirlik C) Çiftbozan
D) Vakıf E) İltizam

- 1) XVI. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nde fetihlerin artmasıyla sınırlar genişlemiştir.

Bu durumun;

- I. Osmanlı kültürünün farklı ulusların katkısıyla daha da zenginleşmesi
- II. Toprakten alınan vergi gelirlerinin artması
- III. Devlet yönetiminde etkili olan sadrazam sayısının artması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 2) Osmanlı Devleti, Kuruluş Dönemi'nden itibaren ulus ve din farkı gözetmeksizin herkese hoşgörülü davranmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu politikanın sonuçlarından biri olarak gösterilemez?

- A) Toplumsal barışın sağlanması
- B) Mezhep farklılıklarının sona ermesi
- C) Fetih hareketlerinin kolaylaşması
- D) Azınlıkların devlete bağlanması
- E) Çok uluslu devlet yapısının korunması

- 3) Osmanlı Devleti'nde Müslüman olmayan halka kendi dini kurallarına göre yargılanma hakkı tanınmıştı.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Hukuk kurallarının yazılı hale gelmesine
- B) Gayrimüslim halkın devlete bağlanmasına
- C) Hukukta devlet denetiminin azalmasına
- D) Hukukun din esasına dayanmasına
- E) Farklı uygulamaların ortaya çıkmasına

- 4) Osmanlı Devleti'nde I. Murat zamanından itibaren elde edilen topraklar ölçülüp, her köy halkının insanları, evleri, ormanları, yaylaları, kışlakları belirlenip, defterlere yazılmıştır. Topraklar genellikle devletin mülkiyetine alınmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olduğu söylenemez?

- A) Halkın gelir durumunun saptandığının
- B) Tımar sisteminin kurallarının belirlendiğinin
- C) Vergi gücünün araştırıldığının
- D) En verimli toprakların başarılı komutanlara verildiğinin
- E) Özel mülkiyet anlayışının çok fazla gelişmediğinin

- 5) Osmanlı Devleti'nde reaya Müslüman ve Gayrimüslim olarak iki büyük gruba ayrılırdı.

Aşağıdakilerden hangisi, Müslüman halkın hak ve görevleri arasında yer almaz?

- A) Daha az vergi vermek
- B) Medresede eğitim görmek
- C) Devlet memuru olabilmek
- D) Savaşa katılmak
- E) Din değiştirmek

- 6) Osmanlı Devleti'nin çok uluslu bir devlet olması, aşağıdakilerden hangisinin nedeni **olamaz?**

- A) Türkçe'ye yabancı sözcüklerin girmesine
- B) Ekonomisinin tarıma dayalı olmasının
- C) Topraklarının parçalanmasının
- D) Hukuksal birliğin sağlanamamasının
- E) Yabancı devletlerin iç işlerine karışmasının

KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ

7) Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde özel mülkiyet anlayışının olduğuna kanıt gösterilebilir?

- A) Müsadere (mal zaptetme) usulünün uygulanması
- B) Toprakların mülkiyetinin devlete ait olması
- C) Kişilerin miras hakkının olmaması
- D) Dirlik sisteminin uygulanması
- E) Öşriyye toprağı kullananların devlete öşür vergisi ödemesi

8) Anadolu Selçukluları ile Osmanlı Devleti'nin sosyal hayatında etkili olan lonca örgütünün kuruluşunun **en önemli** amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiyat denetimi sağlamak
- B) Halk ile esnaf arasında köprü görevi görmek
- C) Devletle esnaf arasında ilişkiyi sağlamak
- D) Esnaf ve zanaatkarların çıkarlarını korumak
- E) Halkın daha kaliteli ürün almasını sağlamak

9) Osmanlı Devleti'nde hayır kurumlarının giderleri için ayrılan vakıf sistemi aşağıdaki devlet anlayışlarından hangisine sahip olduğunun göstergesidir?

- A) Sosyal devlet
- B) Teokratik devlet
- C) Demokratik devlet
- D) Monarşik devlet
- E) Feodal devlet

10) Osmanlı Devleti'nde uzun süre ulus olma bilincinin oluşumunu engelleyen **en önemli** etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok ulusluluk
- B) Kültürel farklılık
- C) Dinsel ayrılık
- D) Çok hukukluluk
- E) Milliyetçilik

- 11) • Çiftçinin elinde bulunan toprakların karşılığında alınan bir vergidir.
• Vergi miktarı arazinin büyüklüğüne göre belirlenir.

Yukarıda özellikleri belirtilen vergi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haraç
- B) Çiftbozan
- C) Resm-i Çift
- D) Avarız
- E) Ağnam

- 12) I. Öşriyye toprakları
II. Haraciyye toprakları
III. Miri topraklar

Osmanlı Devleti'nin yukarıda belirtilen arazi türlerinden hangilerinin mülkiyeti **doğrudan** devlete aittir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13) Osmanlılarda, meslek erbapları arasında dayanışmayı sağlayan ve mesleki eğitimin gelişmesini sağlayan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Endurun
- B) Vakıf
- C) Külliye
- D) İmarethane
- E) Lonca

14) Osmanlı Devleti'nde kendileri ve gelirleri dinsel, sosyal özellikler taşıdığından el konulamayan, alınıp satılmayan ve miras olarak bırakılmayan toprak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dirlik
- B) Yurtluk
- C) Mülk
- D) Vakıf
- E) Paşmaklık

- 1) Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatında görev yapan "muhtesipler", çarşı ve pazar yerlerinde düzenin sağlanmasıyla görevliydi. Esnaf gruplarını sürekli denetleyerek, kanunda belirtilen nitelikte üretim yapmalarını sağlarlar ve fiyatları kontrol ederlerdi.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Yerli malların üretimi ve fiyatları üzerinde devlet denetiminin olduğunun
B) Devletin zanaatkarları desteklediğinin
C) Halkın çoğunluğunun zanaatkar olduğunun
D) Zanaatkarlar arasında dayanışma olduğunun
E) Osmanlı pazarlarına yabancı tüccarların egemen olmasının engellendiğinin

- 2) Bir toplumda sınıflar arası geçişe dikey hareketlilik denir. Osmanlı Devleti'nde bu tür geçişlere hiçbir zaman engel olunmazdı. Hatta devlete yararlı olacağı düşünülen kişiler belirli görevlere getirilerek devlet eliyle de dikey hareketlilik sağlanırdı.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin halk arasında;

- I. Eşitlik
II. Din birliği
III. Hoşgörü
IV. Devlete bağlılığı artırma

özelliklerinden hangilerini gerçekleştirmeye yöneldiği ileri sürülebilir?

- A) I, II ve III B) I ve III C) Yalnız II
D) II ve IV E) I, III ve IV

- 3) Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan ve ekip biçmek üzere şahıslara dağıtılan arazilere "miri arazi" denirdi. Bu toprakları işleyen çiftçiler, devletin tayin ettiği görevlilere her yıl vergilerini öderler, topraklarını kaybetmemek için büyük çaba harcarlardı. Dirlük sahipleri ise, gelirlerinin azalmaması için, devamlı olarak ekip – biçme işlerini denetler, bölgelerinin asayişini korurlardı. Ayrıca, bu toprakların parçalanmasına da izin verilmezdi.

Buna göre;

- I. Üretimin artması
II. Köylünün refah ve huzur içinde yaşaması
III. Toprağa dayalı bir feodalitenin ortaya çıkmasının engellenmesi

gelişmelerinden hangilerinin, Osmanlı toprak düzeninin sağlamış olduğu yararlar arasında yer aldığı ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I, II ve III
D) II ve III E) I ve III

- 4) Osmanlı toplumunda Müslümanlardan başka üç temel unsur daha vardı:

- Siyasi bakımdan en kalabalık olan Ortodoks milleti idi. Dini ve idari merkezleri Fener Patrikhanesiydi.
- Hristiyan bir millet olan Ermeniler için de Ortodokslardan ayrı bir kilise, Ermeni Patriği bulunurdu.
- Yahudilerin devletle olan ilişkilerinden de Hahambaşı sorumluydu.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgilerden ulaşılabilecek en kapsamlı yargıdır?

- A) Osmanlı toplumunda azınlıklar bulunmaktadır.
B) Gayrimüslimlerin dini, kültürel, idari hakları bulunmaktadır.
C) Nüfus bakımından Müslümanlardan sonra en kalabalık Ortodokslardır.
D) Yahudiler diğer azınlıklardan daha ayrıcalıklı bir konuma sahiptir.
E) Hristiyanlar arasında farklı gruplar vardır.

- 5) Osmanlı Devleti'nde konar – göçerlerin asıl işleri hayvancılıktı. Kanunnameler çerçevesinde hayvan vergisi olarak ağıl resmi, kışlak ve yaylak resmi öderlerdi. Bazı oymaklar da devlet için ok ve yay imal ederler ve vergilerini bu şekilde ödemiş olurlardı. Aşiretlerden ayrıca yol kavşaklarının, dağ geçitlerinin korunmasında, yol yapım ve onarımında, kervanların korunmasında, donanma yapımında yararlanılırdı.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Ülke ekonomisi için konar – göçer verimli kullanılmıştır.
II. Devletin temel gelir kaynağı olmuşlardır.
III. Tarımsal üretimi artırmışlardır.
IV. Göçebeler devletin kontrolü altında yaşamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) Yalnız IV C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ

- 6) Osmanlı Devleti'nde Müslüman olmayan halk, din ve inanç konuları dışında, meslek seçiminde de serbestti. Genellikle zanaat ve ticaretle uğraşırlardı. Kendi dillerinde eğitim ve öğretim yapan okulları vardı. Müslüman olmayan halk arasında İslam dinini kabul ederek, büyük devlet görevlerinde hizmet alan vali, paşa, vezir ve sadrazam olanlar bulunmaktaydı.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Ülke bütünlüğü korunmaya çalışılmıştır.
- II. Halkın yönetime bağlılığının sürmesi sağlanmıştır.
- III. Merkezi yapı zayıflamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) Yalnız III E) II ve III

- 7) Osmanlı Devleti'nin toprak sistemi idari, sosyal, askeri ve ekonomik özellik göstermiştir. Dirlikler; padişah, şehzade, vezir, beylerbeyi, sancak beyleri ve sipahiler arasında paylaştırılmıştır. Ancak bunlar (padişah dışında) toprağın mülkiyetine sahip olmamıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dirlik sahipleri, dirliklerin her türlü yönetiminden sorumludur.
B) Toprağın gerçek sahibi devlettir.
C) Dirlik sahipleri üretimi korurlar.
D) Dirlik sahiplerinin toprak üzerinde sınırsız yetkileri vardır.
E) Dirlik sahipleri asker besler.

- 8) Osmanlılar toplum içinde yardımlaşmayı ve dayanışmayı sağlayan kurum ve kuruluşlar oluşturmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu amaçla oluşturulduğu söylenemez?

- A) İmarethaneler B) Darüşşifalar
C) Külliyeleler D) Medreseler
E) Kümbetler

- 9) Kervansaraylar, Osmanlı saltanatının gücünü ve yönetim anlayışını gösteren önemli kuruluşlardan biridir.

Osmanlıların kervansaray yaptırmalarının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ticareti geliştirmek
B) Ticaret yollarının güvenliğini sağlamak
C) Tüccarların ihtiyaçlarını karşılayabilmek
D) İnsanların daha rahat yolculuk yapmalarını sağlamak
E) Ülkeyi imar hale getirmek

- 10) Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sisteminin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak
B) Toprakların devlet denetiminde olmasını sağlamak
C) Merkezi otoriteyi korumak
D) El sanatlarını geliştirmek
E) Askeri güç oluşturmak

- 11) I. Lonca
II. Darüşşifası
III. Kapan hanı
IV. Kervansaray
V. Medrese

Osmanlı Devleti'nde görülen yukarıdaki kurumların, ekonomik amaca yönelik olanları, aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) I ve III B) I, III ve IV C) II ve IV
D) III ve V E) I, II ve V